

2020

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

II 121 1

Upp. av Banski Banskisson
efter fm Anna Strøm.

i Östersund
Fjärländ.

Anmärkningar: Enl. hen. trallas nigen
i Fjärländ "Slakings danser."

2020

(2180)

På en gård i byn Slakning
i Leksne socken skulle ungdomen en gåt ha
en stor bal. Men balsade och stökade vildeltiga.
Samma kväll som balen ägde rum, och just
som de börjat dansa kom en lappfamilj via land
och begärde husrum för matten. Det var ju förfarligt
rustigt under, om de hade fått mycket länge.
Men kom inte äges de än längre, frågs de intet hus-
rum ändå. Då låts de hästen sätta hem och ge sig

2020

2 2

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

nt fan att sätta få musum på nätet annat
ställe i husr. Men det lyckades inte bli dem.
De gingo då tillbaka till gården, där man
dansade och hädo om nigen. Men det hjälpte
inte. Ungdomen kom till och med ut och
skrattade på dem. Då ställde sig lappgum-
man i dörren till det rum, där man dansade
och sa: "Hä' få börja dansa, så ska'
du å (också) få färtatå dans, o ni fan."
Och utan att någon visste om det, patte hon
nägt över dörren, det var vänt en litet slåt,
och nu kring delt a satt fan, framde inte
dansen sluta. Så reste de, men ungdomen
dansade och dansade och framde inte slut,
och var och en, som fram in i danssalen
började också dansa. De dansade ännu
tre dagar efter märdelsen, och då rann

2020

bladet ur skorn ³ på den Då uppsökt grädden,
som råddle om grädden, och icke vägat gå in i
dansalen hoppfalket och bad dem, att de fan
all del skulle giva slut på dansen. Hoppgum
men sa' då: "Ha' de' dansu' sij helaten nu?"
sa' gummian, att ville inta till en hängande
med sig. Men till slut rade han till grädden,
att man skulle resa hem, samt taga med det
man satt avanfan fairen till dansalen, så
skulle dansen upphelia; Det gjorde man och
dansen slutade, men då var det vis tan fair-
hi med de dansand.

2020

- 4

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

II, 132.

Uppt. av Bror de Beskogen

Anmärkningar:

efter fra Magi

i Östersund

Jämtland.

En julkväll satt man uppe på ett ställe
i lit och pratade hörning brasar. Husfadern
skulle gå ut i slag, men när man kom ut
i fästningen, såg man, hur en gubbe stod och
hängde över fästningstornet och sprutade eld. Far-
dor brökt över den hemligheten synen, sprang han
in och tolkade om vad han sett. Han grubblade
på saklen, och blev till sist vassinnig av far-
dors skräckelse över vad han sett.

2020

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSÄMLING.

55

II, 153

Upp. av Birthe Bandeljou
efter Anna Skoglund

Anmärkningar:

a, b, c, d.

i Östersund,

Jämtland.

a) På Klosterängsgården på Lits nioet i Lits
rocken språkade det mycket. Farfarsfar till nu-
varande ägaren (cl. hanche i det ägarninnan) av släk-
ten Silander, hade gjort mycket ont. På hans
tid var gärdet den enda i Lits rocken, som kunde
taga emot resande. Många handlade västgötan
togo in dör, men de flesta av dem färsvarades spå-
lost, man antog, att de mändades och plundrades
av gården ägare, vilken från att ha varit gärdet

2020

6. 6

djupt skuldsats, slutade som ägare av samlet
fyrat millianer. Man berättar, att de maidades
lik häntats i den dalsalen på vissa platser, där fällt
sedan ofta nya sprökenier om gengångare efter de
maidade. En av gårdens senare ägare, en av den
gamles efterkommende, låt en gang ringa dal-
sala framför bort stenros från en åber. Men i
battren på ets av dem fann man två skeletter.
Gårdens ägare låt genast hitta över dessa ränt
befallde att stenrosen skulle ligga kvar och fök
berätt om att att hänga på dalkarlen, för att
dessa inte skulle falla om vad de sett. Men de
hunde i alla fall inte tiga, utan hittar den
vt. - Den gamles anta van var över 90 år och alldeles
blind, då han dog. Han var så gryig, att på sin
dödsbädd skulle han ha sitt bock och alla sina
silveraker hänga i väningen. Ibland trädde han ut

2020

LUND, UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

77

mågan var aha stod från hemme, och fia den skulle
slag han vilt ankring sig med huppen, som
man också skulle ha haft sig. Denna fingo jungs -
futura hjälpa hemme tiderat, nu att han kunde
hämma på sällskapskamraterna, fia att man skulle kom-
ma vara riktigt saker på åt alla vors där, —

Det har emellertid spånat mig året på går-
den efter de gamla. Kundarna ha stöts och skötts
alldeles förfäligt ut på gården, och sällan har man
hört, hur älskan ha härts upp med stark boller
på gården, och kistunus ha varit, ja i-
pland har man tills och med sett åkande under
då man kommit ut, här ålet varit farvunnit.
En flicka tjänt en gång på gården. Den och
en jämnårig skulle ligga tillsammans på ett
rum, där det fanns en gammal dygts byxa, en zw-
dan, som är trekvartig upp till om färsedl med

slaff. En vårbnall, då de skulle gå och ligga sig,
8 8
läste de undentligt att tigo myckelen av. De lade

sig. Vid talvilden sågo de i hälften systeranigen
hur en man kom in genom den låsta dörren och
gick bort till den gamla kyrkan samt frågade att
rata i den. Då en av flickorna frågade, vem
han var, svarade han skulle där förra morgonen,
men flickorna frågo en längre och sannolös mott.

H En fra från Österård skulle en gång ligga
på gärdet en mott. Men han komde inta sota,
ty det bullrade och slammade hela matten i
rummet utanför hemmes rörrum. På morgonen
talade han om sin fra Littander, vad han hitt
under matten, samt frågade, om någon badde
i det yttre rummet. Fra L. svarade att där
badde inta någon på hela matten, men
da fram från Österård svällt rits påstående,
sade han far att slippa från vidare frågor, att kanske
någon ringdom vänt där. — Men nigen undgående vägrade
sig dit sedan det blivit mörkt, det är sikkert. —

2020

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

13

II, 126, 13

Uppr. av Bonde Bondkypen
efter ~~fran~~ Anna Strøm
i Härlanda
Jämtland.

Anmärkningar:

För i tiden gick ungdomen i Jämtland
n. h. "Staffans tråd" annandag jul. De
gick då från hus till hus och tiggde allt
möjligt. Med hjälp av det hapti zgda ställde
de sedan till en fest mellan jul och nyår.

-2- 2020

17,

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

17

På värvidan flät hörde upp. - Bröderna miss Tjärnér
fick mordet, och det blev rättegång. Men domaren
muntades, och detta made till följd att rättsmännen
plundrades vanisinniga, och hela salen medtystades.
Så hörde ingenting om salen på anhöring kända av.
~~H~~ Men i slutet på 1890-talet var troskif förra året
ägare av Klosterviks gårdar. En datter till denne
samt en trofjärnarinna befanns sig en kväll i en
fabrik som tillhörde gården. De frigo dä're, hur
en Karl, som var klädd i svart rock och mörka
herrkläder satt utan huvud, gick uppför en
trappa i fabriken. Tidens svimmade, men tro-
fjärnarinna följde efter den huvudlöse, men han
var farvunnen. På mattan fram trofjärnarinna
såg till fabriken, och de återvände den alla tre
i samma rum. Elden var sliktig i spisen,
(det var en äpple spis, som brukte att i Gästland.)

-3- 2020

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

18
18

men på mattan vaktade de alla tre och sängen, men
det varjade några sek med genom skurstenen.
Elden och grisen flög då ut på galaret, och det
faste och sprakade därut.

Y I stora byggnaden
på Klästamas bodde en gång en man från Stockholm. Han hade två rum. En gång fick han
se att en militärplädd man gick genom det
ytre rummet samt ställde sig för och blodrade
i många papper. Därefter gick han in i det andra
samt färsamm spälvist. På grund av detta döpte
man gården till "Spälvistet".

Y Två jumaffer, som
tvättte på Klästamas, gingo en kvalt från den övre
till den nedre gården. De gingo få se en stor hund,
vilken färsamm bläddes till en stor svart bunt, som
färsamm.

4 En arbetare, som en natt låg i ett rum
på gården, fick se en stor svart hund komma
in i rummet och färsvinna.

5 En svall made testbil
förra året stod på jordning. Det var en skräck för
det andra rullade in på gården. Man väntade
även gäster från Östersund. Då och då gick vinden
och ibland även några gäster tills förröt om sig
efter dem. Dåt ~~väntet~~ var sågs de dröskan
rulla in på gården. Nu komma de, "sade vinden,
och sprang ut på trappan för att taga emot dem.
Men när han kom ut, var dröskan färsvinna.

6 En natt låg en målare en trappa upp
i den var gårdens flygelbyggnader. Två trappor
ledde dit upp, nämligen en mitt och en bortre
trappa. I den bortre trappan hände man, men
en stor hund upphörligt sprang upp och ned

samt släpade en kelia efter sig. — I den
börne trappan brändes det, som om en hel
massa halar i stora stålor sprang
upp och med oavbrutet. Klackan två ^{hundr}
matten som bräns kunnat, som skulle ligga
i samma rum hem. Van Falade då om
fai denne, vad som stod på. Denne gick
då och såg efter den stora gärdskunden.
Denne låg under ett bord i köket och sov.
I vindstugan fanns endast en gärdskul
hemma, och denne låg och sov. Kamraten
gick då upp på rummet och lade sig, och
bigge frigo hänta på avisen. Men den seit-
nämnde gick ut i båda trapporna och frigjorde
vard det var fai avisen, men man fick intressa,
och ej heller sätta han magasinet. Avisen det
försatte sin da till morgonen —